

■ Příprava VIII. sjezdu OSŽ	str. 2
■ Odbory a ekonomika	str. 3
■ Zápisník M. Novotného	str. 5
■ BZOP	str. 6
■ Novinky ve VUZ	str. 6
■ Vedení NeRV informuje	str. 7
■ Odbory v DZ, a.s.	str. 9
■ Tip na dovolenou	str. 11
■ I na horách opatrně	str. 12
■ Blahopřejeme	str. 12

## KORONAVIRUS MĚNÍ STEREOTYPY



Připravili  
Miroslav Novotný  
a Milan Sedlák

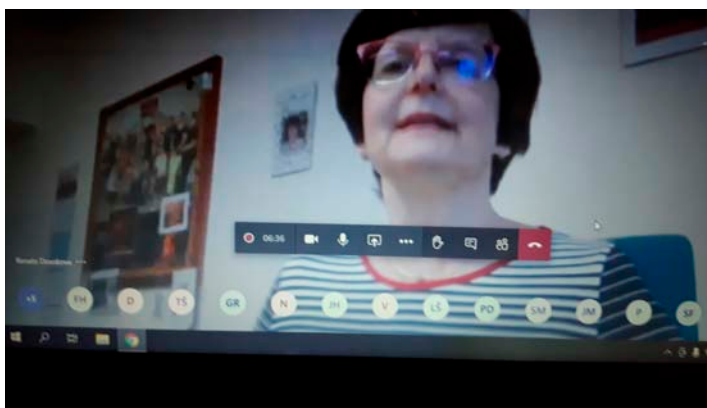


V loňském roce se covid-19 neblaze projevil také v činnosti Nedrážního republikového výboru OSŽ. Některá jednání se tak stala usnášení neschopná a bylo třeba hlasovat per rollam, tedy písemně, čili rozhodnutím mimo zasedání.

Nakonec tedy NeRV OSŽ přistoupil k jednání prostřednictvím videokonference, což se stalo 26. ledna 2021. Videokonferenci formou přes MS Teams řídila místopředsdkyně OSŽ a předsdkyně NeRV

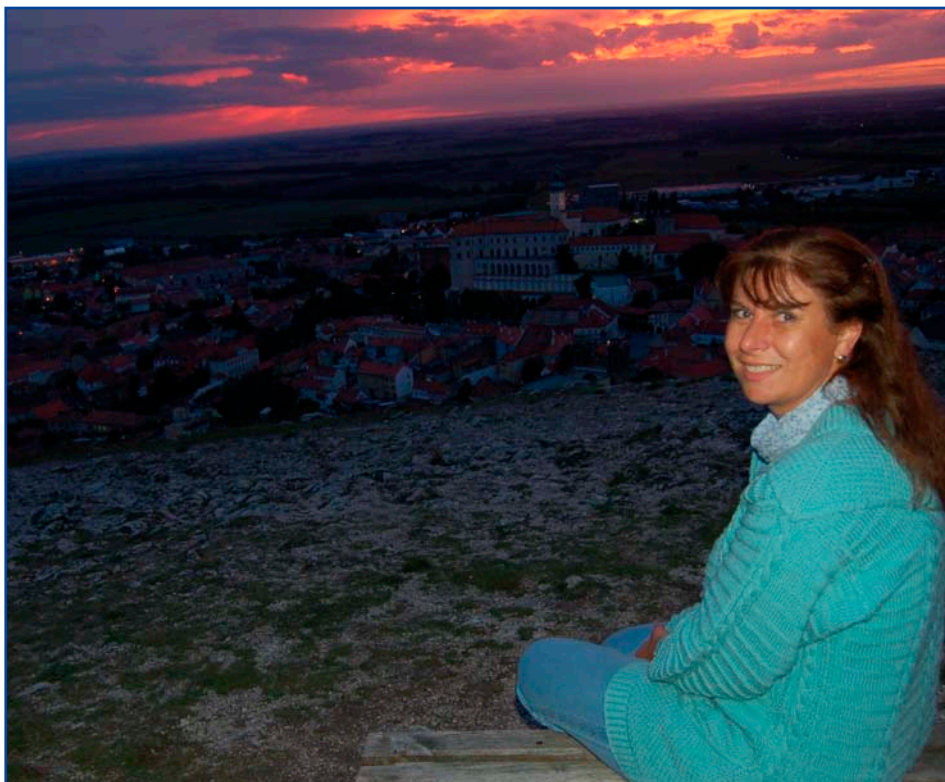
OSŽ Bc. Renata Dousková a vzhledem k tomu, že covid-19 pronikl do všech oblastí lidského dění, bylo co řešit. Obsáhle se této problematice budeme věnovat v dalších článcích tohoto vydání.

Videokonference byla počtem účastníků usnášeníschopná. Mohla tedy na závěr vzít na vědomí, popřípadě schválit Informace ze zásadních jednání P OSŽ a Ú OSŽ, Přípravu KNZO a VIII. sjezdu OSŽ, Změny v zákoníku práce, Stav kolektivního vyjednávání, Hospodaření NeRV, BZOP, rekreace a sportovní akce.



V úterý 26. ledna 2021 se 15. řádné jednání Nedrážního republikového výboru OSŽ konalo formou videokonference

Foto: Milan Sedlák



Chvilky klidu bez covidu... rozhovor s předsdkyní Výboru OSŽ při DZ a.s. MUDr. Gabrielou Ritterovou uveřejňujeme na str. 9

Foto: Milan Sedlák

## INFORMACE Z VIDEOKONFERENCE NeRV

Jak už jsme se zmínili, značné omezení práce zapříčiněné virem covid-19 se nepříznivě projevil všude. S problémy se tedy potýkala i jednání vrcholového vedení OSŽ. Přesto svou práci odvedlo dokonale, o čemž svědčí následující sled jeho aktivit. Připomeneme si je v bodovém souhrnu.

- Stav aktivních a pasivních sporů vedených s Ing. Duškem z důvodu nouzového stavu odloženo;
- Novela statutu PF OSŽ – zápůjčka pro ZO OSŽ;
- Zpráva o poskytování právní pomoci v rámci OSŽ za rok 2019;
- Modernizace účtárny OSŽ;
- Jednání pracovní skupiny RHSD pro

zdravotnictví, účast Bc. Dousková;

- Volba nového předsedy ASO na valné hromadě – opětovně zvolen B. Dufek (Zásadní nesouhlas Ú OSŽ s vystoupením předsedy ASO vůči podnikatelům a OSVČ v oblasti gastro a pohostinství);
- Jednání na HMS Louny - podpora zaměstnanosti v regionu na základě pozvánky ZO OSŽ s účastí předsedy svazu;
- Navýšení finanční částky právní pomoci M. Balatkovi;
- Kontrola inspektorů BOZP OSŽ v DPMB;
- Prodloužení programů ANTIVIRUS a jednání o „Kurzarbeitu“;
- Obsahový plán zasedání Ústředí OSŽ v roce 2021;
- Vzdělávací aktivity OSŽ prostřednictvím on-line přenosů;
- Informace z P OSŽ o lektorské činnosti T. Šlachty, informace upřesnil jmenovaný;
- Zatím není podepsán centrální FKSP na SŽ – sporty propláceny z prostředků OSŽ (jen pro členy OSŽ);

Pokračování na str. 2

## Dokončení ze str. 1

- Výroční zpráva za rok 2019 u Pacifik a.s. a OSŽ Slovakia - audit bez výhrad;
- Stav vyjednávání v oblasti režijních výhod. Jednotná jízdenka. Nebezpečí zdanění takového benefitu;

- Evidenční návratné listy budou zaslány po korekci na ZO OSŽ s návratností do 16. 4. 2021 s členskou základnou do 28. 2. 2021;
- Prodloužení smlouvy se SON ČR benefit pro členskou základnu OSŽ.

## Na podzim letošního roku se bude konat VIII. sjezd OSŽ, předtím proběhne konference

Na 15. řádném jednání NeRV OSŽ prostřednictvím videokonference byla část jednání věnována přípravě konání VIII. sjezdu OSŽ. Členové Nedrážního výboru OSŽ byli informováni o změně místa konání, kdy místo hotelu OLŠANKA bylo zvoleno Kongresové centrum v Praze 4.

Dále byli seznámeni s harmonogramem příprav sjezdu. Nevůli vyvolal návrh volebního klíče delegátů, kdy pro NeRV OSŽ bylo určeno jedenáct delegátů. Projevil se tak odchod ZO OSŽ při AŽD Praha pod předsedu a na konferenci PV ČD, a.s., a to i přes nesouhlas Nedrážního republikového výboru.

Členové NeRV budou zastoupeni v jednotlivých komisích, které se budou podílet na přípravě VIII. sjezdu OSŽ.

Zde je třeba zdůraznit, že jednotliví členové komisí byli odsouhlaseni účastníky videokonference jednohlasně.

Předsedové Výborů a základních organizací obdrželi Protokoly o volbě zástupce ZO OSŽ na KNZO s možností být zvolen delegátem VIII. sjezdu OSŽ. V současné pandemické situaci je docela možné, že konference z důvodu vládních nařízení bude nutně uskutečnit jako videokonferenci.

Zástupci na KNZO budou zvoleni na volební členské schůzi či konferenci v jednotlivých společnostech, kde mají svoji působnost. Tabulka delegátů na konferenci ZO OSŽ vychází ze schváleného poměru 1:100 členům. Termín a místo konference bude upřesněno podle stávající epidemiologické situace.

Členové NeRV budou zastoupeni v jednotlivých komisích, které se budou podílet na přípravě VIII. sjezdu OSŽ.

Odsouhlaseni byli:

**Komise organizační –**  
Oldřich Sobol,

**Komise pro strukturu –**  
Bc. Renata Dousková,

**Komise pro stanovy –**  
Miroslav Novotný,

**Komise pro hospodaření –**  
Tomáš Šlachta,

**Komise pro volební řád –**  
MUDr. Gabriela Ritterová,

**Komise pro návrh usnesení sjezdu –**  
Luděk Šebrle.

Důležité bude, aby si ZO OSŽ připravily na KNZO návrhy na personální řešení obsazení vedení NeRV a členy do Ú OSŽ. Na základě žádostí několika základních organizací OSŽ byl vznesen požadavek na projednání v komisích pro strukturu na znovu zavedení pozice tajemníka pro NeRV a důvodem tohoto požadavku je nutnost plné zastupitelnosti předsedy NeRV.



Na snímku vlevo Luděk Šebrle jako člen komise na VII. sjezdu OSŽ, který se konal v roce 2017 v Ostravě, vpravo Miroslav Novotný a Bc. Renata Dousková na Konferenci nedrážních základních organizací z téhož roku, která se konala v České Třebové. Letos hrozí, že kvůli špatné epidemiologické situaci organizována jako videokonference

Ilustrační foto: Jan Buchta





# ZAMĚSTNANCI SI POLEPŠÍ VYŠŠÍ MZDOU

Právě nastal ten správný měsíc, kdy začala zaměstnancům chodit na účet vyšší výplata, přestože se jejich hrubá mzda nezmění. Důvodem je zrušení superhrubé mzdy a výpočet daně z příjmu pouze z hrubé mzdy a současné zvýšení slevy na poplatníka. Většinu lidí tak z výplaty za leden zůstane navíc tisíc až tři tisíce korun, vysokopříjmovým pak ještě víc.

Superhrubá mzda, která představovala hrubou mzdu zaměstnanců navýšenou o odvody zaměstnavatele na zdravotní a sociální pojištění, byla zákonodárci po 13 letech zrušena a zároveň se zavedly daňové sazby ve výši 15 a 23 procent.

Dosavadní efektivní zdanění zaměstnanců bylo 20,1 procenta. Nová vyšší sazba se bude vztahovat na tu část příjmů, která letos překročí 141 764 korun měsíčně, současně se ale ruší i dřívější sedmiprocentní solidární daň. Daňový balíček pro letošek navíc zvýšil základní daňovou slevu na poplatníka z 24 840 korun ročně na 27 840 korun letos a na 30 840 korun pro rok 2022.

Pro zaměstnavatele jsou nejdůležitějším mzdovým údajem mzdové náklady, pro zaměstnance částka čisté mzdy obdržená na bankovní účet. Mzdové náklady zaměstnavatele se meziročně nemění a tvoří je součet hrubé mzdy a povinného pojistného placeného zaměstnavatelem za zaměstnance. Zaměstnavatelé odvádějí za zaměstnance

v souhrnu 33,8 procenta na povinném sociálním a zdravotním pojištění z hrubé mzdy zaměstnance.

## Daňové odvody zaměstnance

Zaměstnanci sjednávají se zaměstnavatelem hrubou mzdu, ale na účet dostávají nižší částku – čistou mzdu, což je hrubá mzda snížená o povinné daně.

Zaměstnanci odvádějí ze své hrubé mzdy daň z příjmů fyzických osob, sociální a zdravotní pojištění. Daně ze mzdy za zaměstnance odvádí na příslušné bankovní účty mzdová účetní.

Souhrnná sazba sociálního a zdravotního pojištění placeného zaměstnancem je 11 procent z hrubé mzdy. „Na výpočet sociálního a zdravotního pojištění nemá vliv rodinná ani majetková situace zaměstnance,“ doplňuje Ivanco.

## Daň se nově počítá jen z hrubé mzdy

V roce 2020 se daň z příjmů fyzických osob u zaměstnanců počítala ze superhrubé mzdy. V roce 2021 se bude daň z příjmů počítat jen z hrubé mzdy. Sazba daně činí 15 procent a pro mzdy nad čtyřnásobek průměrné mzdy potom 23 procent.

Od vypočtené měsíční daně z příjmu se navíc odečítají daňové slevy, na které má zaměstnanec nárok. Vždy alespoň sleva na poplatníka. Pro rok 2021 se měsíční daňová

sleva na poplatníka zvyšuje o 250 korun na 2320 korun.

Například u hrubé mzdy 30 tisíc korun činila daň z příjmu v roce 2020 částku 3960 korun, v roce 2021 to bude jen 2180 korun.

Legislativní změny ve výpočtu daně z příjmů fyzických osob se dotýkají nejenom zaměstnanců pracujících na hlavní pracovní poměr, ale i zaměstnanců pracujících na zkrácený úvazek nebo na některou z pracovních dohod.

Čistý rodinný příjem tedy významně stoupne, i když ani jednomu z manželů či partnerů jejich zaměstnavatel letos nepřidá.

Ovšem při práci pro více zaměstnavatelů současně je možné i v roce 2021 uplatnit slevu na poplatníka pouze u jednoho z nich.

## Polepší si i OSVČ

Osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ) vypočítávají daň z příjmů fyzických osob z daňového základu. Výpočet daňového základu se sice meziročně nemění, přesto si OSVČ daňově polepší, a to díky zvýšení roční slevy na poplatníka o tři tisíce korun na 27 840 korun.

Důležité je připomenout, že při stejném zisku tedy zaplatí právě o tuto částku méně na dani z příjmů za rok 2021 ty OSVČ, které nevstoupí do režimu paušální daně.

# HOME OFFICE SOUČÁSTÍ JEDNÁNÍ EU

**Všichni zaměstnanci v zemích Evropské unie by měli mít možnost odpojit se mimo pracovní dobu od komunikace se svými nadřízenými a zaměstnavateli. Poslanci Evropského parlamentu ve svém přijatém usnesení vyzvali členské státy, aby zavedly pravidla zajišťující lidem právo být mimo dosah šéfů**

Evropská komise by podle zákonodárců měla připravit celounijní normu řešící problém, který zvýraznilo rozšíření práce z domova během covidové pandemie.

Lidé jsou pod tlakem, aby neustále kontrolovali e-maily či pracovní zprávy v obavách, že budou muset okamžitě zareagovat. Tento problém související s digitalizací ekonomik byl patrný již v minulých letech, výrazně se však projevilo v souvislosti se šířením koronaviru.

## Lidé jsou obětí mobilů a počítačů

Během pandemie údajně začala třetina lidí pracovat z domova, což sice výrazně pomohlo zpomalit šíření covidové nákazy, mnoho lidí však pocítilo dopad neustálého připojení.

Stali se tak oběťmi telefonů, e-mailů a počítačů. Podle usnesení, pro něž hlasovaly více než dvě třetiny poslanců, by právo na odpoje-

ní mělo být zakotveno například v kolektivních smlouvách mezi firmami a zaměstnanci.

## Pravidla pro odpočinek jsou již nyní?

Někteří zákonodárci namítali, že právo na odpočinek je již zajištěno řadu let v platných unijních směrnicích souvisejících s pracovními vztahy a že by bylo dostatečné zajistit jejich platnost i pro digitální pracovní kontakty. Další poslanci upozorňovali, že řada lidí včetně zaměstnanců unijních institucí včetně EP bere svou nepřetržitou pracovní dostupnost jako samozřejmost.

Víme, kolik hodin bychom měli pracovat a kdy odpočívat, ale málo kdo se podle toho řídí. Proto stejně důležitý jako právní úprava je samotný přístup lidí k vyváženosti práce a osobního života.

## Zákony se musí přizpůsobit home office

Z jednání vyplývá, že unijní normy je tedy třeba přizpůsobit práci na dálku, která se i po skončení pandemie může stát novým trendem.

Digitální ekonomika se však nemůže vyvíjet mimo pracovní právo, a to včetně stanovení pracovní doby. Než komise případně předloží návrh normy zohledňující právo na odpoje-

ní, měli by se zástupci zaměstnavatelů, odborů a vlád pokusit vyřešit tento problém prostřednictvím dohod.



Ilustrační foto Jan Buchta



# NĚMCI DISKUTUJÍ O ZÁKONNÉM NÁROKU NA „HOME OFFICE“

Říkají tomu „**Zákon o mobilní práci**“

Zatím jsou to pouze úvahy o tom, aby zaměstnanci mohli nejméně 24 dní pracovat z domova. Nárok na home office by vznikl automaticky, pokud by zaměstnavatel nedoložil pádné důvody, proč to nejde.

## Otevřeno zůstává nemálo otázek

Kdo by se staral o **technické vybavení pracovního místa**, internetové připojení? Detaily je třeba **řešit zákonem**, či **nechat vše na dohodě** mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem. Zaměstnavatelé by se měli s lidmi domluvit na časech, kdy budou z domova dosažitelní.

Jisté obavy zaměstnanců jsou v rovině **zvyšování kvalifikace a kariérního růstu (povyšení)**.

Z různých studií je zřejmé, že lidé pracující z domova bez kontroly nepracují méně, ale naopak více. Řada jich je aktivních i ve večerních hodinách. Tento problém by mohly vyřešit „digitální píchačky“ a zaměstnavatelům by hrozila vysoká pokuta za nekontrolování pra-

covní doby a přestávek. Dalším oříškem zůstává při práci z domova **otázka úrazu**. I při práci z domova by měl být úraz uznán jako pracovní.

Velkým odpůrcem je šéf největší německé asociace BDA. Podle něj to jen podpoří snahu německých firem přesunout práci, kterou je možno udělat z domu, na levnější pracovní sílu v zahraničí.

Pro odbory je naopak 24 dní málo.

## Lidé si nárok na práci z domova přejí

Zkušenosti z pandemie uvádějí, že většina zaměstnanců požaduje právní nárok na home office. Rodiče si tak třeba mohou zařídit vyzvedání dětí ze školky nebo řešit jiné problémy a životní situace.

## Téma uzákonění práce z domova má jak zastánce, tak odpůrce

Odpůrci mívají k tomu, že existuje podnikatelská svoboda a k ní patří, aby zaměstnavatel mohl určovat místo výkonu práce a pracovní dobu.

Odbory na evropské úrovni nyní aktuálně řeší takzvané **právo na odpojení**. Home office nemůže znamenat **totální nasazení** zaměstnanců a jejich povinnost kdykoliv reagovat na pracovní příkazy a být trvale dostupní na internetu nebo na mobilním telefonu.

Aktuálně se diskutuje v zemích EU, **jaký paušál** by měli zaměstnanci při domácí práci dostávat a zda jde o daňově uznatelný náklad na straně zaměstnavatele. Paušál by měl objektivně zohlednit náklady, které zaměstnanci při práci z domova vznikají.

Podle našeho zákoníku práce by se náklady hradit měly, protože zaměstnavatel nemůže přenášet tyto náklady na zaměstnance. Je však nutná dohoda v pracovní smlouvě se zaměstnavatelem a sjednání určité paušální částky.

**Odborové organizace by takové zohlednění nákladů měly zahrnout do kolektivních smluv.**

Je tedy zřejmé, že nejen v Česku se debatuje o tom, že dlouhodobá práce z domova může firmy motivovat, aby více šetřily na nákladech a přenášely je na zaměstnance. Hrozí však, že firma zjistí nepotřebnost takového zaměstnance při práci z domova a bude snažit jej propustit.



# JAK TO CHODÍ NA ÚŘADU PRÁCE?

V současné nepříliš optimistické době není od věci si objasnit, co získáte (a na jak dlouho) při registraci na úřadu práce.

Pokud tedy přijmete o práci a budete muset na úřad práce, tak za vás bude alespoň odvádět zdravotní pojištění. To vám může ušetřit mnoho starostí, protože odvádění zdravotního pojištění je povinné.

Na úřadě práce za vás nikdo neplatí sociální pojištění. Přestože kolují zvěsti na internetu i v hospodách, že tomu tak je.

Zdravotní pojištění za vás úřad práce odvádí po celou dobu evidence, tedy jestliže například váš příjem z brigády nepřesáhne stanovený limit pro odvody pojištění (u dohody o pracovní činnosti je limit 3 000 korun), v těchto případech potom odvádíte zdravotní i sociální pojištění vy a váš zaměstnavatel. Zdravotní pojištění za vás úřad práce přestane platit po vyřazení z evidence. Tedy pokud si najdete nové zaměstnání nebo budete vyřazení z evidence pro nedodržení zákonných podmínek (nenahlášení příjmu, nechození na dohodnuté schůzky, nedodržování termínů apod.).

Za některé skupiny (studenti, lidé na rodičovské dovolené a další) odvádí zdravotní pojištění stát.

Jestliže nejste registrovaní na úřadě práce a nepodnikáte, tak musíte platit alespoň minimální odvod zdravotního pojištění pro osoby bez zdanitelných příjmů (OBZP), který v roce 2021 činí 2 052 Kč. Jestliže podnikáte jako OSVČ, tak minimální měsíční odvod zdravotního pojištění v roce 2021 činí 2 393 Kč měsíčně.

U některých dávek (například mateřská) je navíc nutné po určitou dobu odvádět sociální pojištění. Tudíž jestli plánujete miminko a nemáte odvedeno sociální pojištění nutné pro nárok na peněžitou pomoc v mateřství, tak bychom doporučovali si odvádět sociální pojištění, i pokud se dostanete na úřad práce.

Jestliže přecházíte mezi jednotlivými zaměstnáními nebo se rozhodujete o začátku podnikání, tak si můžete platit sociální pojištění sami i během registrované doby na úřadu práce. Ale rozhodně není placení sociálního pojištění na úřadě práce povinné.

Minimální měsíční odvod dobrovolného důchodového pojištění činí 2 482 Kč v roce 2021. Tato částka se aktualizuje každý rok a vypočítá se jako 28 % ze čtvrtiny průměrné mzdy pro účely sociálního pojištění.

Jestliže podnikáte (jako OSVČ) a chystáte se nastupovat do práce a nechcete si přeru-

šovat živnost, tak váš minimální odvod sociálního pojištění činí v roce 2021 přesně 2 588 Kč měsíčně.

Doba strávená na úřadě práce se vám započítává do odpracované doby starobního důchodu jen v některých případech:

Doba evidence na úřadu práce, kdy pobíráte podporu v nezaměstnanosti.

Doba evidence na úřadu práce, kdy nepobíráte podporu v nezaměstnanosti, se započítává jako náhradní doba pojištění maximálně v rozsahu 3 let. Nicméně do 55 let se započítává maximálně 1 rok.

Náhradní doba evidence na úřadu práce se zjišťuje zpětně ode dne vzniku nároku na důchod.

Brigády na úřadu práce jsou povoleny, ale nesmíte pobírat podporu v nezaměstnanosti ani jiné dávky z úřadu práce. Jestliže jste ale pouze vedení (nebo místo podpory si chcete přivydělávat) v evidenci, tak si můžete měsíčně vydělat až polovinu minimální mzdy, tedy až 7 600 korun. Můžete pracovat jako zaměstnanec či na dohodu o pracovní činnosti. Na dohodu o provedení práce pracovat v evidenci ÚP nemůžete.



## NA ZAKÁZKU ZA 363 MILIONŮ NEPŘIŠLA JEDINÁ NABÍDKA

Správa železnic musí odsunout své plány na modernizaci kolínských nástupišť. Zahájení stavby se posune nejméně o rok



Na snímku Jana Buchty generální ředitel Správy železnic, s.o. Bc. Jiří Svoboda, MBA

Na zakázku s cenou 363 milionů korun nepřišla jediná nabídka. Nemá kdo stavět.

Ukazuje se tak, že pumpování peněz do dopravních staveb zejména na železnici má své limity. Správa železnic stanovila maximální cenu, ta byla o 25% vyšší než cena podle projektu.

Už dnes je tak jasné, že stavět se začne nejméně o rok později. Vzhledem k tomu, že stavba měla postavený harmonogram výstavby na začátek jara a poté byla plánovaná roční pauza z důvodu neudělení výluk, tak se tento harmonogram bude muset upravit. Dojde ke změně harmonogramu, aby výstavba pro-

bíhala bez přerušení, současně ale musí brát ohled na velké stavby na koridoru. Z těchto důvodů stavební práce tak mohou začít až v roce 2022. Dokončení stavby se předpokládá do konce roku 2023. Nová soutěž bude vypsaná v dubnu příštího roku.

### Nová nástupiště i průchozí podchod

Kolínské nádraží prošlo loni rekonstrukcí výpravní budovy i přednádražního prostoru. Součástí úprav mělo být i prodloužení podchodu až do Starokolínské ulice.

Nový podchod má být vybudován v místě stávajícího technologického podchodu. Součástí stavby jsou nutné přeložky a ochrany stávajících vedení a úpravy nástupišť včetně jejich zastřešení, úprava administrativní budovy u přednádraží a vybudování nového orientačního a informačního systému v celé stanici. Původní odhad ceny za tyto práce mluvil o nákladech 216 milionů korun.

Prodloužením podchodu bude nádraží průchozí. Ve Starokolínské ulici radnice plánuje parkoviště.

## Ze zápisníku Miroslava Novotného

### CO SE JEDLO ZA PRVNÍ REPUBLIKY

Nejpestřejší jídelníček měli učitelé a úředníci

**První republika je pro nás jakýmsi synonymem pro dobu, v níž se lidé krásně oblékali, chovali se dle etikety a žili na vysoké noze tak, jak nám ukazují černobílé filmy pro pamětníky. Filmy však málokdy znázorní i život nižších společenských vrstev nebo život na venkově. Jak se stravovali naši předci a proč nebyli tak obézní?**

V Česku trpí nadváhou přibližně 55% dospělých. Podle expertů je to následek přejídání se a nedostatku pohybu, což je hlavní problém české populace. Před sto lety ale stejný problém naši předkové neměli. Nebylo tolik aut, hromadných dopravních prostředků, výtahů ani telefonů. Průměrný Čech, ať to byl dělník, úředník nebo šlechtic, tedy nachodil více kroků, méně seděl za psacím stolem a také jedl stříd- měji. (Zdroj: [www.prazsky.denik.cz](http://www.prazsky.denik.cz), březen 2020)

Život na vesnici byl brán jako jeden z nejtěžších. Brzké ranní vstávání, starost o dobytek, pole a stromy, vylepšování obydlí a stáji. Oproti životu ve městě se to opravdu může zdát jako robotička, ale vesničan za první republiky měl velkou výhodu. Měl zajištěnou pestrou a na minerály a vitamíny bohatou stravu. I když naši pradědové snídali kus chleba s mletou nebo hustou

zeleninovou polévku, k obědu měli většinou brambory, luštěniny nebo jáhly či kroupy. A ani večeri neodbývali - podávaly se třeba brambory s mlékem, polévka nebo zbytky od oběda. Lidé měli stále přístup k čerstvé zelenině a ovoci a díky zabíjačkám a chované drůbeži a králíkům také téměř neomezený přístup k masu, které se však jedlo jednou týdně nebo o svátcích.

Pozice dělníka byla vždy brána jako ta nejméně výhodná. Dělnická třída byla většinou ve městě tou nejchudší. Dělníci neměli dostatek peněz na pokrytí svých vlastních potřeb. Navíc dělnické ženy měly často spoustu dětí, chodily také do práce a na velké vyvažování neměly čas. Strava dělníka za první republiky se dá přirovnat ke stravě, kterou známe ze školních jídelen. Rychlé, tučné, energeticky bohaté, ale výživově chudé pokrmy. To byl základ jídelníčku, který přetrvál i do dnešní doby. Nejčastěji tedy pracant posnídal chléb s bílou kávou, k obědu měl polévku, brambory s omáčkou nebo se zelím, bramboráky, vdolky, krupicovou kaši nebo rýžový náky. Večer se opět dojedly zbytky nebo jen jednoduchá studená večeře - chléb se sýrem, uzenáčem nebo slanečkem. Málokdy se večer ještě vařila teplá jídla. Maso se konzumovalo většinou uzené. Dělnická třída na nějaké vyskakování totiž neměla finance.

### POHLED DO HISTORIE



Domácnost učitelů, státních zaměstnanců, řemeslníků nebo drobných podnikatelů na tom byla o poznání lépe. Manželka zpravidla nechodila do práce, měla po ruce i služebnou, a tak byl čas na vymýšlení různých variací na klasická jídla. Navíc se v této společenské vrstvě maso konzumovalo i několikrát do týdne, jedlo se více sladkých pokrmů, buchet, zeleniny nebo bílého pečiva. Jídelníček byl bohatý na různé omáčky a teplé jídlo bylo zpravidla na stole dvakrát denně. (Zdroj: [www.krasno.cz](http://www.krasno.cz), Jak se jedlo za první republiky?)

Majetní obyvatelé měst měli možnost vyzkoušet i nová jídla, která se podávala v restauracích nebo se konzumovala na návštěvách. Na stolech se objevily vídeňské řízky, sekaná z masa, karbanátky, těstoviny, nové druhy ovoce jako banány a pomeranče a zahraniční sýry. Boom také zažily i nyní oblíbené chlebičky, krémové dezerty nebo rakvičky se šlehačkou.

Moderní byl rovněž čaj o páté, který se stal znakem zámožnosti. Nižší třídy totiž sypanému čaji neholdovaly, pily raději čaje bylinkové, kávu, meltu a vodu. (Zdroj: [www.eta.cz](http://www.eta.cz), Slavnostní menu před 100 lety)



# BOZP PŘI PRÁCI Z DOMOVA



V souvislosti se současnou epidemickou situací se často objevují dotazy ohledně toho, jakým způsobem se řeší otázky, týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci z domova, například jak by se mělo postupovat v případě vzniku pracovního úrazu apod. Nejdříve je třeba uvést, že práce z domova nemůže být zaměstnavatelem jednostranně nařízena, ale může probíhat pouze na základě uzavřené dohody o práci z domova, případně může být součástí pracovní smlouvy zaměstnance. V této dohodě by měly být specifikovány podrobnosti týkající se výkonu práce z domova. I při práci z domova se však může stát pracovní úraz, který je zaměstnavatel povinen objasnit a odškodnit. I když zaměstna-

nec pracuje na základě dohody z domova, zaměstnavatel se nemůže zprostit své odpovědnosti za zajištění BOZP svého zaměstnance. Určitý problém však v této souvislosti může nastat z hlediska dodržení článku 12 Listiny základních práv a svobod, týkající se domovní svobody (nedotknutelnosti obydlí), což v praxi představuje zákaz svévolného vstupu cizí osoby do obydlí bez souhlasu osoby, která v tomto obydlí bydlí. Zaměstnavatel má však povinnost vyhledávat rizika a přijímat opatření k jejich odstranění nebo minimalizaci. Musí provádět kontrolu pracovních podmínek a pracovního prostředí z hlediska BOZP. Zaměstnavatel by měl například i zajistit vybavení domácího pracoviště pracovními prostředky, např. počítačem, notebookem a dalšími předměty, za které pak zaměstnanec nese odpovědnost. Zařízení (pracovní prostředky) by měl zaměstnavatel udržovat, kontrolovat a případně na nich provádět revize. Pracoviště by mělo vyhovovat i z hlediska ergonomických a hygienických požadavků (požadavky na zobrazovací jednotky, způsob uspořádání pracovního místa, mikroklimatické podmínky apod.) K tomu, aby mohl řádně vyšetřit pracovní úraz, je nutné, aby mohl prověřit, zda k pracovnímu úrazu došlo při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním. Důkazní břemeno je však v tomto případě na postiženém zaměstnanci. Proto by obsahem uvedené dohody mělo být i umožnění vstupu zaměstnavatele, aby mohl svo-

je povinnosti v oblasti BOZP splnit. **Co by mělo být v této dohodě řešeno?** Především úprava sjednaného druhu práce, místo výkonu práce, způsob komunikace mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem, rozvržení pracovní doby, způsob zadávání úkolů, kontrola jejich plnění, způsob předávání splněných úkolů, základní parametry pracovní doby, náhrady za vybavení domácího pracoviště a energie, přístup zaměstnavatele, případně pověřeného zaměstnance na domácí pracoviště zaměstnance apod. Velice potřebné je, aby byl takový zaměstnanec proškolen v oblasti BOZP o specifikách práce z domova (rizika práce z domova, způsob šetření pracovních úrazů, používání OOPP, zajištění pracovních úrazů, základní parametry pracovní doby, náhrady za vybavení domácího pracoviště a energie, přístup zaměstnavatele, případně pověřeného zaměstnance na domácí pracoviště zaměstnance apod.) V souvislosti s prací z domova je třeba uvést, že tato forma práce nemusí být vhodná pro každého zaměstnance. K nevýhodám této práce například patří ztráta kontaktu se svými kolegy, sociální izolace, odvykání základním pracovním návykům, ztráta dodržování pracovního řádu apod. Pokud se jedná o existující právní úpravu práce z domova v zákoníku práce, pak je nutno konstatovat, že tato není příliš podrobná a bude nutno ji do budoucna více rozpracovat. Dnes je potřeba vycházet zejména z ustanovení § 317 zákoníku práce a například z Rámcové dohody o práci na dálku z roku 2002, která byla přijata sociálními partnery členských států EU.



## Novinky ve VUZ

Připravil Miroslav Novotný

## REKONSTRUKCI OKRUHU URYCHLIL SPECIÁLNÍ STROJ



**Zákazníkům Výzkumného Ústavu Železničního od poloviny listopadu opět slouží malý okruh Zkušebního centra VUZ Velim**

Zavřený byl kvůli generální rekonstrukci dvou třetin své délky. Na zakázce se podílel i bezmála kilometr dlouhý, unikátní stavební stroj.

Největší loňskou zakázkou byla však rekonstrukce části malého okruhu ZC. Začala v po-



Na malém železničním okruhu se líbí historické soupravy tažené parní lokomotivou Foto: Jan Buchta

lovině října a VUZ při ní nechalo vyměnit kolejový svršek na zhruba dvou třetinách okruhu měřícího 3,95 km. Starší typy kolejnic se nahradily novými typu UIC 60, nové jsou pražce včetně upevňovadel i přechodové kolejnice mezi nerekonstruovanou a novou částí okruhu. Pražce jsou betonové, typem sjednocené, na výhybkách dělníci instalovali dřevěné s novými upevňovadly. „Rychlost se nezvýší, zůstane maximálních 115 km/h. Součástí opravy je i nezbytná úprava trolejového vedení na nový stav kolejového pásu.

Období od poloviny října do poloviny listopadu bylo pro opravu nevhodnější, zkoušek není tolik a práce netrvaly dlouho. Výlukových dnů bylo 27. Úseky na sebe technologicky navazují, v podstatě jde o celou spodní část malého okruhu. Rychlosti ale výrazně pomůže i použitá mechanizace. Na stavbu dorazil na evropské poměry ojedinělý stavební stroj – RUS 1000 S. Ten dokáže při jednom průjezdu vyčistit šterkové lože, obnovit kolejový rošt a podbit rekonstruovanou trať. Využívá se na stavbách, kde je potřeba minimalizovat

čas výluky či zachovat nepřetržitý provoz, což je i případ malého testovacího okruhu. Vozidlo jako takové je dlouhé necelých 300 metrů a váží 674 tun. Délka celé soupravy vozců i stavební materiál je úctyhodných 900 metrů. Stroj pak zvládne vyměnit až 10 pražců za minutu a za hodinu pročistit až 1 000 kubíků šterku. Po jeho průjezdu je trať ihned průjezdná rychlostí 60 km/h.

Malý okruh se využívá k testování funkcionalit jednotlivých kolejových vozidel, pro které není nutné používat vyšší rychlosti tak, aby nebyl zbytečně přetěžován okruh velký. Naopak velkou výhodou malého okruhu je členění pěti oblouků o různých poloměrech, což odpovídá situaci na mnoha regionálních tratích. Současná oprava vyšla na více než padesát milionů korun.

Na jaro letošního roku je pak naplánovaná dostavba dvou kusých kolejí, sloužících k odstavení zkušebních železničních kolejových vozidel.



## AKTUÁLNÍ INFORMACE k čerpání dovolené

Právo zaměstnanec na dovolenou se již nebude počítat na pracovní dny ale na hodiny. Je to z důvodu napravení nerovnosti mezi zaměstnanci pracujícími v různých režimech rozvrhu pracovní doby. Obecně to znamená, že při výměru dovolené čtyři týdny a 40-ti hodinové týdenní pracovní době vznikne zaměstnanci právo na 160 hodin dovolené. Na dovolenou za kalendářní rok v plném rozsahu vznikne právo zaměstnanci, jehož pracovní poměr k zaměstnavateli trval v kalendářním roce nepřetržitě po dobu 52 týdnů a jenž v tomto roce odpracoval alespoň 52 násobek stanovené nebo sjednané kratší pracovní doby.

### Příklad:

*Zaměstnanec v roce 2021 odpracoval u téhož zaměstnavatele za dobu 52 týdnů celkem 2 080 hodin. Rozvrhaná týdenní pracovní doba činí 40 hodin a výměra dovolené činí 4 týdny. Jestliže vydělme celkový počet odpracovaných hodin zaměstnanec v roce 2021 jeho týdenní pracovní dobou, dostaneme 52. Zaměstnanec tak splnil podmínky pro vznik práva na dovolenou za kalendářní rok (2.080/40=52). Po přepočtu na hodiny vychází zaměstnanec za rok 2021 nárok na 160 hodin dovolené.*

## Zde najdete nejdůležitější odborové informace

sondyreville 17

### Měli byste vědět

# Vše, co je třeba vědět o daňovém paušálu na stravování

**Stravenkový paušál** představuje od 1. ledna 2021 zásadní změnu v rámci daňového režimu jak pro pracovníky zaměstnanci, tak i pro samotné stravovací zařízení.

Jde však o ocelový příspěvek, který nemůže být jen do oblasti stravování, na který byl zákonodárcem původně určen, nýbrž je možno jej použít, stejně jako náuku, na libovolný přednostní náku. Při využití paušálu dojde k nižšímu cílní soboto příspěvku do oblasti stravování a také do zajištění kvalitní a pestré stravy, která tak může být výrazně ovlivněna.

**Možnosti daňového zvýhodnění pro zaměstnavatele**  
Daňový režim poskytování příspěvků na stravování upravují § 6 odst. 9 písm. b) a § 24 odst. 2 písm. j) bod 4 zákona o daních z příjmů (dále jen ZDPF). Podle § 6 odst. 9 písm. b) ZDPF je na straně zaměstnavatele osvobozen příspěvek poskytnutý zaměstnavatelem zaměstnanci na stravování. U zaměstnavatele představuje tento příspěvek daňově uznaný výdaj v souladu s ustanovením § 24 odst. 2 písm. j) bod 4 ZDPF.

Dnes mohou zaměstnavatelé daňově zvýhodnění na stravování využít dvěma způsoby:

- buď zajišťují stravování ve vlastních stravovacích zařízeních či prostřednictvím jiných subjektů. Daňově uznaným nákladem zaměstnavatele je příspěvek poskytnutý až do výše 55 % ceny jedné jídelny (u jídelny s DPH v áru bez DPH) za jedno jídlo, nebo výdaje daňově uznané do výše 55 % ceny jídelny za jedno jídlo, maximálně do 70 % horního limitu stravenkové, které lze poskytnout zaměstnancům odměňovaným platem při pracovní době trávající až 12 hodin (103 Kč), tedy maximálně do výše 72,10 Kč.
- nebo poskytují zaměstnancům nepřetržitě plnění v podobě stravenek, na něž jsou výdaje daňově uznané do výše 55 % ceny jídelny za jedno jídlo, maximálně do 70 % horního limitu stravenkové, které lze poskytnout zaměstnancům odměňovaným platem při pracovní době trávající až 12 hodin (103 Kč), tedy maximálně do výše 75,60 Kč.

Stravenkový paušál od 1. 1. 2021 představuje třetí možnost jak poskytnout zaměstnanci daňově zvýhodněné stravování, a mělo by být jako poskytnutí zaměstnanci ušetřit finanční prostředky, které by zaměstnanec měl použít na stravování, což však v praxi bude zřejmě jinak. Přesně příspěvek na stravování bude na straně zaměstnavatele osvobozen od daně z příjmů fyzických osob a nebude ani vstupovat do výpočtových základů pro odvod sociálního a zdravotního pojištění. Na straně

zaměstnavatele bude tento peněžní výdaj daňově uznaným výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmu. Aby se jednalo o daňově a odvodově zvýhodněný příspěvek na stravování, musí být poskytnut na jednu směnu v souladu s ustanovením § 78 odst. 1 písm. c) zákonníku práce až do výše 70 % horní hranice stravenkové, které lze poskytnout zaměstnancům odměňovaným platem při pracovní době trávající 5 až 12 hodin (pro rok 2021 se jedná o částku 103 Kč), tedy maximálně do výše 75,60 Kč. Lze odhadnout, že v měsíci může zaměstnanec získat daňově uznaný příspěvek na stravování v podobě stravenkové paušálu zhruba ve výši 1600 Kč.

**Srovnání paušálu a stravenek v rámci výše stravenkové v roce 2021**

1. Zaměstnavatel chce využít maximální daňové výhody z poskytování stravenek, proto přispívá na stravenku v hodnotě 137 Kč maximální možnou výší 75 Kč, což odpovídá 55 % daňově uznanému nákladu. Zaměstnanec pak na jednu stravenku v hodnotě 137 Kč zaměstnavateli dopláčí 62 Kč, které však stejně za nákup potraviny ve své místě zaplatí.
2. Zaměstnavatel poskytuje zaměstnancům příspěvek na stravování v podobě stravenkové paušálu ve výši 75 Kč na jednu směnu. Příspěvek na stravování zaměstnanec je součástí jeho měsíční mzdy. Zaměstnanec nedoplácí nic.

Daňový dopad při poskytování stravenkové paušálu a stravenek je v podstatě shodný, s výjimkou zvláštní možnosti „daňové optimalizace“ na straně zaměstnavatele, tedy cílního sponoru mzdových prostředků, tj. výměna „drahých zdaněných a zpojistěných peněz“ za tento paušál. V konečném důsledku však toto může znamenat snížení základů pro vymezení výše nemocenských, základů pro výpočet důchodů apod.

**Druhá strana věci**  
Jaké jsou další nezájemné aspekty stravovacího paušálu?

- Ve sítí sféře NEELZE poskytovat paušál, pokud má organizace stravovací zařízení.
- Ve sítí sféře paušál nebude možné poskytnout zaměstnancům pracujícím na základě dohody (DPP a DPC) ani bývalým zaměstnancům, potom by měli mít stravenky i k tomu zaměstnanci.

Na dotaz zástupce TSS Hulín ohledně čerpání dovolené po hodinách (třeba 2 hodiny) odkazují na § 218 ZP, který hovoří, že čerpána musí být nejméně její jedna polovina.

Pokud budou z členské základny další dotazy, bude Vám na ně odpovězeno jednak vedením NeRV a jednak na školeních pořádaných oddělením ESO.

M.N.

## Novinka v zaměstnaneckých benefitech

### PŘÍSPĚVEK NA VIRTUÁLNÍHO ASISTENTA

Změny na poli benefitů plánuje i řada personálních oddělení. Firmy jsou změnám otevřené a mění strategii na ohodnocování svých lidí. Polovina lidí na home office podle průzkumu nezvládá oddělit pracovní povinnosti od těch osobních. Minimálně párkrát do týdne přitom nově pracuje z domova třetina zaměstnanců.

Mezi nové benefity, které personalisté zvažují, patří on-line vzdělávání, náhrada stravenek, příspěvky na donáškové stravovací služby nebo příspěvek na virtuálního asistenta. Poslední zmíněná možnost je na poli firemních benefitů novinkou, mohla by však významně snížit mimopracovní zátěž zaměstnanců.

Virtuální asistent může za zaměstnan-

ce vyřizovat například komunikaci s úřady a další úkoly, díky nimž by zaměstnancům zbylo více času na pracovní i osobní život. Jde o zajímavé řešení, které může přispět k regulaci zátěže zaměstnance. Mezi zaměstnanci je zájem o nějaký typ benefitu, který by jim pomohl lépe časově zvládat jejich povinnosti.

Stravenkový paušál zvažují firmy, pro jsou ale i samotní zaměstnanci. Pro zachování stravenek v aktuální podobě je pouze pětina z nich, tři pětiny lidí by preferovaly přímý finanční příspěvek na jídlo, který by jim zaměstnavatel posílal na účet.

Příspěvky na sport, kulturu, vzdělávací kurzy nebo vouchery na týmové obědy atd., to je jen část benefitů, které letos zaměstnanci nemohli kvůli pandemii a souvisejícím nařízením využívat. Krize ovlivnila nejvíce firemní akce, vzdělávání

a sport. Nyní řada zaměstnanců očekává, že jim tyto nevyužité výhody zaměstnavatelé nahradí, ať finančně formou jiného bonusu, prostřednictvím navýšení jiných benefitů.

Šestina z nich předpokládá, že jim zaměstnavatel poskytne náhradu. Jde především o pracovníky z méně postižených sektorů. Z ankety mezi personalisty vyplývá, že část firem s určitou formou kompenzace skutečně počítá.

Odborníci upozorňují na riziko vyhoření, které se v důsledku přílišné pracovní zátěže a sociální distance několikanásobně zvyšuje. Dvě třetiny zaměstnanců si během pandemie připadají vyčerpány stejně jako dříve. Každý šestý dotázaný má pocit, že ho zaměstnavatel vytěžuje mnohem více. Také dvě pětiny personalistů souhlasí, že někteří zaměstnavatelé nakládají lidem na home office více práce než obvykle. Personalisté vidí jako nejčastější problém nejen větší pracovní zátěž zaměstnanců, ale i menší zájem o zvládnutí práce ze strany zaměstnavatele. Stejný pocit mají i zaměstnanci.

M.N.

## Více než polovina pracujících nevydělává dost

Nástroj minimální důstojné mzdy (MDM)

V Česku se delší dobu vede diskuse o zdejším nízkých mzdách a platech. Nebylo však úplně jasné, jak moc jsou nízké a koho se to týká a co to vlastně znamená. Indikátory chudoby zachycují jen největší materiální nouzi a měří spíš než chudobu příjmovou nerovnost. Průměrná mzda zase ukazuje výši mezd bez ohledu na výdaje, které je třeba pokrýt. Minimální mzda je nástrojem pro politické ovlivňování trhu práce. Při stanovování její výše se nehledí na finanční potřeby zaměstnanců a jde hlavně o to, kolik jsou zaměstnavatelé ochotni zaplatit.

Stranou pozornosti tak stojí ta část společnosti, která není schopná při práci ve standardním rozsahu pokrýt všechny výdaje, které lze považovat za normální. Tato pracující choroba, jak se jí říká, žije v trvalé ekonomické nejistotě a je nucena řešit tuto situaci dodatečnou prací na úkor odpočinku nebo času s rodinou nebo zadlužováním.

### Stres a zranitelná společnost

Tyto uvedené skutečnosti se podepisují jak na jednotlivcích, jejich zdraví, vzdělání jejich i jejich dětí, vztazích, ale také na odolnosti a prosperitě společnosti. Mimořádná zranitelnost lidí bez důstojných mezd se vždy vyjeví



v krizových situacích, jakou je současná pandemie koronaviru.

Mnoha domácnostem chybí úspory, ze kterých by byly schopny přežít dočasný výpadek příjmů. Nedostatek finančních prostředků také může vést k nemožnosti se nechat otestovat nebo nastoupit do karantény spojené s propadem příjmů.

### Náklady důstojného života

Minimální důstojná mzda vychází ze zahraničních konceptů, které se pokoušejí vyčíslit výšku příjmu na základě aktuálních cen za běžné výdaje, tak aby je lidé byli schopni pokrýt.

Pro tyto účely počítá se standardními výdaji v následujících osmi kategoriích:

Bydlení, stravování, oblečení, doprava, telekomunikace, zdraví a hygiena, volný čas a vzdělávání a úspory.

### Málokdo dostává dost

Podobně jako loni zhruba polovina českých pracujících nedosáhne na mzdu pokrývající bez problémů jejich výdaje. Přitom MDM je o 350eur nižší než platná německá zákonná minimální mzda.

Za pozornost stojí též srovnání nové výše minimální důstojné mzdy s tím, v jaké výši se pohybuje nezabavitelné minimum zůstávající třem čtvrtinám milionu lidí v exekucích nebo rozličné dávky včetně aktuálně pro mnoho lidí postižených covidem relevantní nemocenské nebo v důsledku očekávané ekonomické krize důležité podpory v nezaměstnanosti. Lidé odkázaní na tyto částky nemají v žádném případě šanci pokrýt vše, co by bylo k normálnímu životu třeba.

### Krise nemůže být záminkou pro stagnaci mezd

Blížící se ekonomická krize nesmí být záminkou ke stagnaci nebo dokonce ke snižování mezd a platů.

Vidíme všude ve světě, jaké devastační účinky má takové řešení minulé finanční a ekonomické krize. Opasky si musí utahovat ti nejslabší, kteří už tak jako tak žijí.

Zdroje je třeba najít jinde, především u nejbohatších, z nichž mnozí během krize ještě více zbohatli. Jádrem ekonomické obnovy musí být další zvyšování nejnižších a průměrných mezd s důrazem na spravedlivé odměnění všech, kteří společnost během pandemie drželi při chodu.

Je třeba vytvořit společnost odolnější vůči dalším krizím. To lze dosáhnout různými cestami. Pravidelné navyšování minimálních mezd musí však zůstat samozřejmostí.

Klíčovou roli bude mít především Evropská unie, která nemůže trpět velké rozdíly mezi mzdovými a životními podmínkami v rámci společenství.

Evropská komise zveřejnila návrh nové legislativy pro posílení kolektivního vyjednávání všude po Evropě, za účelem ustavení jednotného mechanismu stanovování minimálních mezd v jednotlivých státech. **M.N.**

## Další modernizace trati z Olomouce do Šumperka

*SŽ VYBRALA ZHOTOVITELE TOHOTO ÚSEKU*

Další část železniční trati z Olomouce do Šumperka zmodernizuje společnost UTROL tvořená firmami OHL ŽS, EUROVIA CS a Elektrizace železnice Praha. Opraven a elektrizován bude úsek mezi Uničovem na Olomoucku a Libinou u Šumperka. Modernizace navazujícího úseku mezi Olomoucí a Uničovem je už v plném proudu a skončit má letos v prosinci. Provoz elektrických vlaků na celé trati z Olomouce do Šumperka má být zahájen v roce 2022.

Hlavním cílem stavby je elektrizace a rekonstrukce trati, které umožní zvýšení traťové rychlosti, zkrácení jízdních dob vlaků, zvýšení komfortu a bezpečnosti cestujících.

Železniční přejezdy budou modernizovány a doplněny o další bezpečnostní prvky. Traťová rychlost se v úseku mezi Uničovem a Šumperkem zvýší až na 100 kilometrů za hodinu. Stanice a zastávky na tomto úseku dostanou nová nástupiště.

Předpokládá se rekonstrukce výpravních budov.

Rekonstrukce úseku mezi Olomoucí a Uničovem bude stát 3,9 miliardy korun. Část mezi Olomoucí a Šternberkem je již hotova. Tuto zakázku vyhrály firmy Subterra, OHL ŽS a EŽ Praha. Navazující část do Libiny u Šumperka má odhadovanou cenu bezmála 1,4 miliardy korun.

Trať z Olomouce do Šumperka je důležitým železničním spojením ze střední Moravy do podhůří Jeseníků. Trať je už zastaralá a po opravě a elektrizaci trati by jízdní doba měla klesnout přibližně na 60 minut ze současných 90 minut.

První výluka v souvislosti s touto stavbou se uskutečnila 11. února. Kompletní rekonstrukce trati a její elektrizace zkrátí jízdní doby, zvýší i bezpečnost cestujících. Vlaky mezi Uničovem a Libinou budou moci jezdit až stokilometrovou rychlostí.

Trakční vedení bude stavěno na stejnosměrnou soustavu, počítá se nicméně s budoucím přechodem na soustavu střídavou.

Správě železnic zbývá uzavřít ještě výběrové řízení na poslední úsek z Libiny do Šumperku. Jeho výsledek by mohl být znám v brzké době. **M.N.**



## Prodloužení tramvajové trati v Olomouci z Nových Sadů na sídliště Povel

*Zakázku na tuto stavbu získalo sdružení firem OHL ŽS a IDS – Inženýrské a dopravní stavby Olomouc. Stavba začne v březnu, potrvá 20 měsíců. Výběr sdružení oznámilo město v tiskové zprávě*

Jde o stavbu, kterou nejprve chtělo město odložit, nakonec se ale rozhodlo pro její uskutečnění. Většinu nákladů má zaplatit Evropská unie z Operačního programu Doprava. Město neuvadilo, jakou cenu nabídlo vítězné sdružení. Podle protokolu na profilu zadavatele byla nejlevnější nabídka za 387 milionů korun. Odhadovaná cena byla 388 milionů korun.

Předmětem zakázky je nejen výstavba další části nové tramvajové trati, ale i s tím spojených komunikací. Jde například o chodníky, cyklostezku, parkovací stání, zastávky MHD či přeložky sítí. Po zhotoviteli radní požadují, aby stavbu zvládnul za dvacet měsíců v termínu březen 2021 až říjen 2022.

### Tramvajový odstav u hlavního nádraží

Souběžně s investicí do rozšíření tramvajové trati bude Dopravní podnik města Olomouce (DPMO) budovat nový odstav a servisní středisko pro tramvaje u hlavního vlakového nádraží. DPMO už má na projekt stavební povolení, chystá veřejnou zakázku. Stavba by měla začít letos v červnu nebo červenci a potrvá 18 až 21 měsíců. Náklady na odstav by měly být asi 280 milionů korun, také dopravní podnik bude čerpat dotaci, která pokryje 85 procent uznatelných nákladů.

**M.N.**

*Než udeřil covid-19, probíhal v Olomouci v zimním období pravidelné reprezentační ples železničářů*

**Foto: Jan Buchta**







# OBZVLÁŠTĚ NYNÍ JSOU ODBORY – A JEJICH KVALITNÍ PŮSOBENÍ – DŮLEŽITÉ

?

**Mezi nedrážní odboráře patří také Železniční zdravotníci. Je to poněkud specifická oblast, zdánlivě od kolejové dopravy hodně vzdálená, ale jak už název říká, zabývá se péčí o zdraví železničářů a vůbec všech pracovníků, kteří se zabývají činnostmi s kolejovou dopravou související. Je tomu tak?**

■ Prehistoricky to asi tak bylo. Nastoupila jsem na lůžkové oddělení Železniční nemocnice s poliklinikou v Olomouci. Ambulantní, lůžková i zdravotní preventivní péče (ZPP) byla poskytována nejen zaměstnancům Českých drah a.s., ale především jim. Změnou zdravotnické politiky, se poliklinika otevřela pojištěncům všech zdravotních pojišťoven, všem občanům, zaměstnancům různých podniků, které uzavřely smlouvu o poskytování ZPP, hospitalizace všech pacientů vyžadujících diagnosticko-léčebnou péči. Nejdříve Železniční a následně i Dopravní zdravotnictví bylo a je poskytovatelem ambulantní péče, vyhledávané individuální i firemní klientelou. Vytváří pro všechny klienty podmínky v poskytování zdravotní péče, aby s vynaložením minimálního úsilí získali špičkovou kvalitu v moderním a přátelském prostředí. Jsou uzavřeny smlouvy o poskytování pracovně-lékařských služeb pro společnosti, podniky, firmy, OSVČ i právnické osoby.

?

**Která lékařská pracoviště do Železničního zdravotnictví spadají?**

■ Pojem „Železniční zdravotnictví“ zanikl v roce 2007. České dráhy a.s. rozhodly o pronájmu (na 2x 10 let) celého Železničního zdravotnictví společnosti AGEL (soukromý poskytovatel zdra-

votní péče ve střední Evropě). Společnost AGEL převzala do pronájmu od ČD a.s. všechny polikliniky, budovy, všechny zaměstnance i závazky na poskytování péče. Změna Železničního zdravotnictví začala již dříve. V červnu 2001 bylo zrušeno lůžkové oddělení v Olomouci, zůstalo zachováno jen v Praze. Ostatní polikliniky zůstaly ambulantního charakteru – Železniční poliklinika Plzeň, Nymburk, Česká Třebová, Olomouc, Přerov, Ostrava. Pronájemem začala změna názvu i loga Železničního zdravotnictví. V roce 2008 – změna provozovatele Dopravní zdravotnictví a.s., člen skupiny AGEL, Provozovna Železniční poliklinika např. Olomouc. V roce 2015 – změna pojmenování Poliklinika AGEL např. Olomouc. Označení Dopravní zdravotnictví se používá na razítkách, hlavičkovém papíře, v písemné komunikaci.

?

**Zastřešuje AGEL všechna stávající zařízení Dopravního zdravotnictví?**

■ Společnost AGEL má pronajaté všechny polikliniky bývalého Železničního zdravotnictví: Polikliniku v Plzni, Nymburce, České Třebové, Ostravě, Olomouci a Přerově, nemocnici s poliklinikou v Praze. Spolupracuje s dalšími lékaři při poskytování pracovně-lékařských služeb.

?

**Vy jste předsedkyní základní organizace OSŽ v olomoucké poliklinice, ale současně také předsedkyní Výboru OSŽ při DZ a.s. Co to pro vaši činnost znamená?**

■ Předsedkyně základní odborové organizace zastupuje členy své odborové organizace ale i ostatní zaměstnance olomoucké polikliniky v jednání s vedením polikliniky. Řešení různých

pracovních záležitostí, podmínek, problémů, návrhu činnosti, BOZP a ochranných pomůcek ale i pracovních úrazů. Práce pro jednu polikliniku. Ve Výboru OSŽ při DZ a.s. jsou předsedové základních organizací OSŽ působících v Dopravním zdravotnictví a.s. Každý předseda řeší problematiku na poliklinice, kde působí. Ve výboru prezentují práci základní organizace, problémy zaměstnanců polikliniky, návrhy ke kolektivnímu vyjednávání a benefity. Předsedkyně Výboru DZ a.s. předkládá požadavky, problémy a návrhy vedení DZ a.s., zúčastní se kolektivního vyjednávání společně s paní předsedkyní NeRV Bc. Douskovou, místopředsedou NeRV panem Novotným za OSŽ a zástupkyněmi OSZSP (působící v Poliklinice AGEL Nymburk). Dalším úkolem předsedkyně výboru je spolupráce s vedením NeRV a předkládání požadavků vedení OSŽ.

?

**Je těchto výborů při OSŽ víc?**

■ Otázka by měla být směřována na předsedkyni Nedrážního republikového výboru paní Bc. Douskovou, která má lepší přehled o struktuře a jednotlivých odborových organizacích sdružených v NeRV. Mezi výbory, které vznikly jako první, patří Výbor OSŽ při OHL ŽS a Výbor OSŽ při AŽD. Výbor OSŽ při DZ a.s. vzniknul jako třetí, jako poslední přibyl Výbor OSŽ při TSS a.s.

?

**Vraťte se opět k vám. Uvedeným výčtem funkcí však vaše aktivita nekončí. Které odborové funkce jsou ty další? Jako jednu z nich bych, než vás opět pustím ke slovu, uvedl aktivní dopisovatelskou činnost do internetového magazínu Nedrážní obzor, která je na vysoké odborné úrovni. V každém jeho vydání si můžeme přečíst o nemocech, které nás souží, které nás v životě mohou potkat a především to, jak se k nim postavit, jak je rozpoznat a kdy při podezření na ně navštívit lékaře. Ale teď už máte opět slovo vy.**

■ Psát zdravotnické informace pro nezdravotníky, pro laickou veřejnost, je velmi obtížné. V práci, při přednášení a při komunikaci s kolegy zdravotníky se používají odborné, především latinské výrazy. Zdravotníci vědí, co daný výraz znamená, není nutné další vysvětlování. Při komunikaci s pacientem a při psaní článku musím odborná slova a výrazy přeložit a vysvětlit co znamenají, používat výrazy, slovní spojení a věty, kterým bude rozumět každý nezdravotník.

Od listopadu 2008 – doposud zastupuji zaměstnance v dozorčí radě Dopravního zdravotnictví a.s., toto volební období společně s paní





Bc. Douskovou a Mgr. Jaňovkou. Náplní práce dozorcí rady je kontrola hospodaření, nakládání s finančními prostředky, schvalování investic, zabezpečení přístrojového vybavení a plánování rekonstrukcí. Projednávání, prozkoumávání, schvalování a vyjádření se k ekonomické, podnikatelské, finanční, investiční, pracovní činnosti Dopravního zdravotnictví a.s. Prezentace požadavků, problémů a návrhů zaměstnanců, vedení DZ a.s.

?

**Odborová činnost – včetně té dopisovatelské – je věc jedna, ale ta druhá a hlavní, která vás živí, je lékařská profese. Čtenáře bude určitě zajímat, jak je především v současné pandemii složitá. Na jaře byl nedostatek ochranných pomůcek, v současnosti nevíme, snad je to lepší, ale zase je obrovský nárůst nemocných. Jaká je tedy situace v Dopravním zdravotnictví, a.s.?**

■ Jsem ambulantní internistka, náplní mojí práce je diagnostika, kontrola a léčba onemocnění srdečně-cévních, metabolických, endokrinologických onemocnění. Poliklinika AGEL Olomouc neměla v žádném období nedostatek osobních ochranných pracovních pomůcek. Mám informace, že některé polikliniky v jarní vlně pandemie trpěly krátkodobě nedostatkem ochranných pomůcek. Po celou dobu pandemie bez přerušení a omezení pracujeme. Práce je složitější v tom, že s pacienty je nutné více mluvit a vysvětlovat. Mají obavu, že se v ambulanci mohou nakazit. Mnohem větší a rizikovější k nákaze je cestování hromadní dopravou, nakupování, nebo na rodinné oslavě. Ambulance je pro pacienta průchozí (čekárna-sesterna-ordinace-odchází), tato trasa se po každém pacientovi dezinfikuje, včetně dveří, klik a židlí, v čekárně se pacienti nepotkávají, většina receptů se posílá elektronicky. Pacienti mají mylnou představu, že nemusí docházet na kontroly chronických onemocnění. Účinek terapie a vývoj onemocnění je



nutné kontrolovat a předcházet komplikacím a zhoršení stavu. Požadavek na ambulance je odlehčit nemocnicím a většinu pacientů zvládnout ošetřit ambulantně, aby nedošlo ke komplikacím, zhoršení zdravotního stavu a nutnosti hospitalizace.

?

**Zmínil jsem se o tom, že vás tato profese živí, stejně jako další zaměstnanci DZ a.s. Dokáže pronajímatel AGEL zvýšené nároky na zdravotnický personál dostatečně ocenit?**

■ Cílem Dopravního zdravotnictví a.s. je poskytovat kvalitní ambulantní péči praktických lékařů i ambulantních specialistů, zvyšovat kvalitu poskytované péče (opakovaná akreditace SAK, ČIA). Udržet vysokou stabilitu a růst společnosti. Budovat firemní kulturu, loajalitu zaměstnanců. Individuální klientský přístup a bezpečí pro pacienta. Stojí to na spokojených zaměst-

nancích. Investice do zaměstnanců, další vzdělávání a rozvoj zaměstnanců, modernizace přístrojů a vybavení, estetizace a modernizace zdravotnických zařízení pomůže ve zvyšování kvality poskytované péče. Ke spokojenosti zaměstnanců přispívá i kvalitní Kolektivní smlouva.

?

**Čímž se opět vracíme do oblasti odborů. Řadu oprávněných požadavků zdravotníků je možno zapracovat v rámci vyjednávání do kolektivní smlouvy. Podařilo se vám je prosadit?**

■ Kolektivní vyjednávání je složitý dialog mezi odborovými organizacemi a zaměstnavatelem. Dopravní zdravotnictví a.s. je člen skupiny AGEL, největší soukromý poskytovatel zdravotní péče ve střední Evropě. „Soukromý“ to znamená, že hospodaří s tím, co vydělá. V médiích avizované navýšení mezd zdravotníkům se týká jen nemocnic, kde je zřizovatelem stát nebo kraj. Vůbec se navýšení netýká zaměstnanců soukromých zdravotnických ambulantních zařízení nebo privátních lékařů. V DZ a.s. je podepsaná Podniková kolektivní smlouva na období 2018–2021. Každý rok se otevírá kolektivní vyjednávání ohledně benefitů a hlavně navýšení mezd. V průběhu celého roku 2020 probíhalo vyjednávání o úpravě tabulek tarifních mezd. K domluvě došlo až v závěru roku 2020, a 31. 12. 2020 byl podepsán dodatek k PKS se zapracováním navýšení minimální a zaručené mzdy do PKS. Začátkem roku 2021 se začíná opět jednat o navýšení tarifních mezd. Zákoník práce platí pro všechny zaměstnavatele i zaměstnance v celé České republice, kolektivní smlouva je nad rámec ZP. Je na odborové organizaci, aby vyjednala se zaměstnavatelem co nejlepší podmínky, ochranu a benefity pro zaměstnance. Moje poděkování patří předsedkyni NeRV paní Bc. Douskové a místopředsedovi NeRV panu Novotnému při kolektivním vyjednávání.



Fotografie z jednání NeRV pořídil Jan Buchta a Milan Sedlák

Děkuji za rozhovor!



# **NABÍDKA REKREACE v apartmánovém domě ORION v r. 2021**



**ŘECKO, Leptokarie, Olympská riviéra**

*Kontaktní osoba:*

**Daniela Švábová**

**tel.: 972 241 920**

**mob.: 737 275 107**

**POBYTY JSOU URČENY POUZE ČLENŮM OSŽ** (všem bez rozdílu zaměstnavatele) a jejich rodinným příslušníkům.

*Objednávky budou zpracovávány postupně tak, jak budou docházet na mezinárodní oddělení OSŽ.*

**Ceny jsou dotovány z prostředků ODBOROVÉHO SDRUŽENÍ ŽELEZNIČÁŘŮ.**

*Žadatel použije k objednání rekreace formulář „Závazná objednávka rekreace v apartmánovém domě ORION v Řecku v roce 2021“, který je součástí nabídky.*

*Závaznou objednávku potvrdí žadateli předseda ZO OSŽ, který tím potvrzuje jeho členství v OSŽ. Bez tohoto potvrzení (razítko a podpis) nelze poukaz s dotací z prostředků OSŽ poskytnout.*

*Vyplněnou a potvrzenou objednávku zašle žadatel na adresu:*

***Odborové sdružení železničářů mezinárodní oddělení***

***Dům Bohemika***

***Na Břehu 3***

***190 00 Praha 9 - Vysočany***

***Závaznou objednávku můžete také zasílat naskenovanou e-mailem na adresu: [daniela.svabova@osz.org](mailto:daniela.svabova@osz.org) V tom případě již originál NEPOSÍLEJTE poštou.***



# (Zasněžené) hory jsou krásné, ale...

Já vím: »zrádné«. To jsem tím však nyní nemíní říci. Zasněžené hory jsou jistě krásné, hory jsou vůbec krásné, ale v dnešní epidemiologické situaci nejen zrádné, však přímo nebezpečné. Žene se do nich spousta turistů, nedbají vládních nařízení a škodí nejen sobě, ale především druhým, kteří, ať se brání sebevíc, jsou o to ohroženější.

Mezi krásné (zasněžené) hory patří Jeseníky. Mnoho z nás si je oblíbilo a využívá možnosti, které jim poskytuje například chaty OSŽ Pacifik v Ramzové, v Ostružné chaty OHL ŽS a dalších společností a jejich odbořových organizací tamtéž či v různých dalších lokalitách.

Ne že bych se vyhýbal zimním sportům, krásným to sněhovým radovánkám, ale tak nějak mi z různých s železnici spjatých důvo-

dů zůstala spíše pěší turistika.

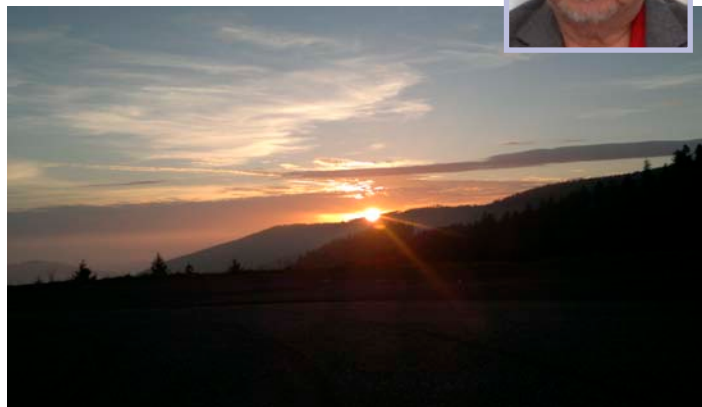
A na tu mi vyhovuje právě Ostružná a okolí. Pěšimů výšlapu na Šerák, hlavně v zimě, už se vyhýbám, ale návštěvu Lesního baru v Horní Lipové, tu jsem si nikdy neodpustil.

Dnes vás však zvu pouze na NEvýlet. Chystám se totiž zveřejnit prosbu jeho provozovatelů, abyste si zatím jeho návštěvu odpustili. Je zavřený. Houfovaly se zde davy návštěvníků, kterým byly odepřeny sjezdovky, a tak hledali adekvátní náhradu. A znáte to. Nedodržovala se žádná hygienická opatření, a tím se navýšovala možnost nákazy covidem-19. Zatím jen tím méně nebezpečným (už přece přichází vážnější mutace), ovšem i tak jak pro koho. Tak prosím vyrazte jen na výlet okolo domu nalapat kyslík z výfukových plynů... vím, nejspíše žertuji, a proto raději už přenechám další řádky provozovatelům Lesního baru v Horní Lipové:

## **Lesní bar je od 30.1. (dokud nenapišeme jinak) v režimu UZAVŘEN**

„Prosíme naplánujte své výlety někam jinam. Opravdu nám nyní pomůže, pokud Lesní bar na svých túrách a výletech vynecháte.

Nebude zde oheň ani zásoby. Uvědomujeme si, že sjezdovky jsou uzavřené a vy bude-



te hledat kam jinam na výlet. A právě proto nyní zavíráme. Nemůžeme si teď dovolit vysokou návštěvnost ohrožující vaše i naše zdraví a vlastně i budoucí fungování Lesního baru.

Děkujeme za pochopení a hlavně RESPEKTOVÁNÍ UZAVŘENÍ. Věřím, že se potkáme v lepší situaci i době. Ale prozatím je toto opatření pro nás potřebné.“



## **Blahopřejeme**

V tomto měsíci slaví narozeniny:

Hana Žajdlíková – ŽPSV Uherský Ostroh

Jaroslav Holeček – TSS Starý Plzenec

Zdeněk Housa – TSS Lovosice

Petr Duštíra – Trilex

## **» Ferda a Milda «**



...To jsou pořád kecý, Ferdo, o nemožnosti použít ruský očkovadlo Sputnik, že by sme pak mohli mít kromě covidu-19 ještě rudou krev. Mně teda úplně stačí, že mám červenou... i když modrá by taky nebyla k zahození. Akorát taková vakcína se k nám bohužel nedováže! Pak věř politikům.

– Máš pravdu, Mildo, samý kecý. To je jako s tou ruskou invazí. Proboha, jak by k ní mohlo dojít, když ruská vojenská technika neprojde evropskýma emisníma normama.

– No, vidíš, samý kecý!

– To je jako s těma blondýnkama. Pořád si z nich někdo utahuje. Já je včera náhodou zaslechl na procházce a bavily se docela normálně.

– A co povídaly, Mildo?

– Stály proti sobě přes řeku a jedna křičela na tu druhou: „Prosím tě, jak se dostanu na druhý břeh?“ A druhá jí normálně odpověděla: „Vždyť už jsi na druhém břehu!“

– Taky nechápu, proč si z nich lidi dělají legraci.

– To máš tak, Ferdo, to je jako vždycky – samý kecý, samý kecý!